

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●●

Megjelen vasárnap és esütőtörökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, öv. Fried Józsefne úrnő házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltteri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Felhívás előfizetésre.

Az új évfolyam küszöbén a szokott bizalommal fordulunk előfizetőinkhez s általában a nagy közönséghez, kérve: az előfizetésnek mielőbb való megújítását.

A folyton fokozódó érdeklődés és pártfogás, melyben hírlapírói munkálkodásunkat a közönség részesíti, bizonyoságtétele annak, hogy jó uton járunk, hogy a helyi érdekek képviseletében polgártársaink nézete, felfogása a miénkkel találkozik.

Nem szoktunk nagyzóó ígéretek tenni soha. Hívek maradunk mindég és mindenben legelőször adott programunkhoz és ettől sem megfélemlítés, sem az olesó dícsőség vadászása nem térít el bennünket.

Lassan, de biztosan haladunk a magunk útján előre, a kitűzött cél felé, abban a tudatban, hogy — bár vannak, kik félszmerik, rosszakarattal balra magyarázzák intencióinkat: elkövetkezük az idő, amikor ma ellenfeleink is jó barátainkka válnak és belátják azt, hogy olyan komoly, céltudatos munkát végezzük, mely mindég és mindenben kizárólag Csongrádvármegye és Szentes polgárainak javát, anyagi és szellemi érdekeik felvételését célozza.

E tudat ad nekünk erőt a küzdelemhez, a munkához; ez önt belénk bizalmat, hogy — amidőn az irántunk eddig tanúsított érdeklődést megköszönjük — bizonyára nem hiába kérjük azt sem, hogy ez érdeklődést és bizalmat tőlünk a közönség ezután se vonja meg.

Szentesen, 1892. márc. hó

a SZENTES és VIDÉKE szerkesztősége.

*

Lapunk szerkesztőségének fentebbi felhívásához kevés szót fűzünk csupán.

Nem kimélve semmi áldozatot, újétől többet nyújtunk olvasóinknak, mint ígértünk: a két hetenként megígért szépirodalmi melléklet helyett a lapunk minden vasárnapi számához, tehát hetenként mellékeltet ilyent.

Hisszük, hogy a közönség — ez áldozatkészségünket kellően méltányolja — az eddig tanúsított szép pártoláson túl jóval fokozottabb pártolásban részesíti majd a vállalkozásunkat. S éppen a szépirodalmi melléklet nyomtatandó példányai tekintetében való tájékozódás miatt kérjük, hogy az előfizetés az új évfolyamra mielőbb eszközöljék.

Lapunk előfizetési ára, dacára a szépirodalmi mellékletnek, a régi marad:

Negyedévre . . . . 1 frt 25 kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „

mely összeg vidékről legelőszörűben postautalványon küldhető be.

Szentesen, 1892. március hó.

Tisztelettel:

a SZENTES és VIDÉKE kiadóhivatala.

Gazdasági érdekképviselet.

Nem vagyunk barátai az osztály-érdekek túlságos megkülönböztetésének, mert azok a társadalmat kasztoakra szaggatják, s könnyen osztályharcot idéznek elő. De éppen úgy nem tudjuk helyeselni ennek ellenkezőjét: egyes osztályoknak a saját érdekeikkel való nem törődését.

Hazai viszonyaink újabb alakulásában mindkettőre tudunk példát. Iparosaink a két év előtti országos kongresszuson oly messze mentek az osztályérdekek megkülönböztetésében és felkarolásában, hogy elhatározták, miszerint még az orsz. képviselő-választásoknál is különös figyelmet fognak fordítani arra, hogy jelöltjük lehetőleg iparos legyen. Ez nézetünk szerint túlzás, s a mint a gyakorlat megmutatta, keresztül is vihetetlen, mert nemcsak hogy nem vitték keresztül, talán egyet kivéve, az iparos-jelölteket, hanem — a mit méltán panaszol fel az ipari érdekek egyik derék képviselője a sajtóban — még azon iparbarátokat is elejteni engedték, akik eddig a hazai ipar fejlesztésének őszinte barátai voltak a képviselőházban.

Ennek éppen az ellenkezője az, a mit gazdaközönségünk tesz. Ez megelégszik a gazdasági ügyeknek régi állapotával, ki-ki gazdálkodik magának a hogy tud; egyik-másik megengedi magának azt a luxust is, hogy belép valamely gazdasági együletbe, a hol meg van az a szép joga, hogy kibeszélheti magát, s esetleg a magas kormányhoz a gazdasági érdekek ápolása ügyében — kérvényezést indítványoz, vagy ilyet pártol.

TÁRSA.

Amerikai levelek.

Amerika, az új világ, a maga csodás őserdőivel, arany és ezüst lakhelyei, gazdag gyémántmezőivel, a hirtelen meggazdagulás ez ígért földje: ez az Eldorádó, mely csodálatos bűvérővel vonzza magához még ma is a vén Európa minden népének fiait.

E varázsos erő az utóbbi években nálunk is sok embert megragadott s ha összetömrülének egy helyre, maholnap egész kis szentesi gyarmatot adna ki azok száma, akik innen az újvilágba kivándoroltak.

Ezek közt van lapunk volt munkatársa Lóv József is, aki a mult évben lett Amerika lakója, ahonnan most itthonmaradt szeretteinek levelekben beszéli el utazását és ottani élményeit, tapasztalatait.

E levelek, arra szánva, hogy lapunkban is napvilágot lássanak: közléstüket — a családi vonatkozások kihagyásával — im itt kezdjük meg.

I.

„ . . . végre is elkövetkezett az idő, mikor ígértünket bevalthatjuk, aminek már csak annyiból is örvendek, mert én szavamat mindig szeretem beváltani, annyival inkább

most és itt a Jankeék hazájában, ahol az adott szó készpénz gyanánt vétetik.

Mert furcsa nép ez az amerikai; kapzsi mint a cipóm talpa, mely a földet, vagy hogy a helyzetnek megfelelően fejjezzem ki magamat, a homokot szeretné elnyelni s gallyér, mint egy-egy Krózus, mikor pénze van. Ez azonban már csak a benszülöttek jellemvonása.

A bevándorlottakat a rengetegből kiűzött vadaknak hinnéd, akiknek csak a legkezdtelegesebb műveltségök van, ha ugyan itt szó lehet műveltségről. Mert a műveltséget itt csak hírből ismerik, nem téve kivételt sem New-York, sem Chikagó, sem az utolsó falu között. Csak a Jankeéknak van a velök született előzékeny morodurk.

Node az úristen is utóljára teremtetted az embert, hat én sem akarok, mint a görög mondja »hüszteron-proteron«-ba esni, hanem megyek a dolgok rendes folyamán s kezdem az égnél s a földnél, illetve a víznél, aminél egyebet ügysem láttunk, mikor erre az újvilág felé ladikáztunk.

Ne gondold, édesem, hogy tréfálok. Egész komolyan s tudatában a mondottaknak allitok, hogy ladikáztunk. Abból az összevisszafirkált mesés könyvekből, amiket olvastal valaha a tenger nagyságáról, még fogalmat sem alkothatsz magadnak annak mérhetlenségéről, melyen a mi hajónk csak olyan parány volt, mint amilyen parány az emberi testen egy hajszálnak a gyökere, vagy egy — fiók sörke.

Azért hasonlítom a mi hajónkat egy

sörkehez, mert a tenger hullámain sörényhez akarom hasonlítani, mert ilyenek láttam. Mindig, egész útnak alatt haragos macska borzas sörényéhez volt hasonló, amely dühösen ugrol, tüszkök a vele veszekedő kutyára. A sörke meg volt a mi hajónk, amely szívsósan beleragaszkodott az üstökébe s marta erősen a borozdák között. Ugyancsak beléje kellett ragaszkodnia. Borzasztó leírni is a tengert, mikor viharzik. Borzasztó már csak azért is, mert látni csak életkockázatással lehet, miután istenteremtette ember nem allhat meg a fedélzeten, másodsor meg sokkal inkább tültészülték az idegek a kétségbeeséjő félelem miatt, mintsem az egyes jelenések megfigyelésére még kellő nyugalmat bírna magára erőszakolni a halandó ember.

Három napig volt ilyen helyzete az utasoknak a mi hajónkon. Mintegy 300—350-en utaztunk egy »Fulda« nevet viselő vízi-szörnyetegen, melyet harmadnapra vett úzóbe egyike a legretentesebb tengeri viharoknak, a »Bóra«.

Mintegy ezer mértföldnyire lehattunk az öreg Európa partjaitól és 600 mértföldnyire az új hazától, a sik tengeren és éjnek idején, mikor egyszerre iszonyú ropogással emelkedik hajónk a magasba azután visszahanyatlak a mélybe, keresztülzuhogva felette egy hatalmas viztömög. Képzelted magadnak azt a csörömpölést, amelylyel az edények, mintegy pokol tornácából előtörő zsi-vajjal riasztották fel az egymásra hulló, álmukból felélesző embereket.

De hogy a mezőgazdaságnak a nagy országos közigazgatási gépezetben megfelelő organumai legyenek, s hogy a gazdasági érdekeket egy megállapított hatósági szervezet támogassa, arra a gazdák legnagyobb része nem is gondol; sőt mi több, mikor e nagyfotosságú ügy a napirendre kerül, éppen a gazdák mélységesen hallgatnak róla, mintha az őket nem is érintené. Ugy látszik, hogy kielégíti őket a mostani állapot, a mikor a gazdasági érdekeket jóformán egyedül az elavult mezőrendőri törvény védi, s amikor a gazdasági összes érdekek a szolgabíró és alispán kezeibe vannak letelve, a kiknek persze mind kiváló gazdáknak kell lenniök, s mindenhez kell érteniök.

A legelső lépés a patriarchális állapot megváltoztatására az a kísérlet volt, amit a közigazgatási bizottságokról szóló törvény létesített, t. i. a gazdasági előadói intézmény. Ez azonban csak olyannak bizonyult, mint a szentelt víz: nem árt, de nem is használ. Vagyis: használna biz az, ha a gazdasági előadók mindenütt jól volnaának megválogatva, a kik szeretnek is, tudnak is dolgozni; no meg ha a többi közigazgatási közegeknek és bizottságoknak volna érzékük a gazdasági érdekek iránt; de így nem sokkal többet ér biz ez a semminél.

A második lépés lett volna a mult országgyűlés elé terjesztett közigazgatási reform törvényjavaslatnak az a terve, hogy a gazdasági előadót beilleszti a hivatali gépezetbe, hogy annak ne csak tevékenységi tere, hanem hatósági joga legyen; de ez, mint tudjuk, a törvényjavaslat visszavételével, nem tudni mennyi időre, elodázott. Pedig ha nem is elégtette volna ki teljesen a gazdákat a terv, mégis haladást lett volna.

Az országos gazdasági egyület azonban megindította a mozgalmat, hogy

a mezőgazdaság érdekében ne félrendszabályok, hanem maradandó alkotás létesíttessék, azért napirendre hozta a mezőgazdasági érdekképviselőnek szervezését s a szövetségbe lépett gazdasági egyuletek f. évi április havában tartandó évi közgyűlése elé részletes tervezetet terjesztenek elő.

Nagyfotosságú ügy ez, a mely megérdemli, hogy a gazdák a legbelsőbban foglalkozzanak vele, mert ennek megoldásától függ, meggyőződései szerint, mezőgazdaságunk jövője, s annak szerencsés, vagy szerencsétlen fejlődése.

Hazánk legkiválóbb gazdasági egyesületei s a földmívelési minisztérium legbefolyásosabb szakközegei megértették ezt és nem egy fog — a mezőgazdasági érdekképviselői szervezése érdekében a jövő hóban Budapesten tartandó országos értekezlet elé, emlékiratszerűen kidolgozott önálló javaslattal járulni.

Ez országos gyűlésen képviselteti magát a csongrádmegyei gazdasági egyület is Fekete Márton íg. választm. tag és Gyárfás Dezső egyleti titkár által.

Mert a megyei gazdasági egyuleteknek kiváló szerepet szán a mezőgazdasági érdekképviselő. országos szervezése és illő, hogy ez egyuletek, az országos értekezleten résztvéve, már ott alaposan tájékozódjanak a reálgázdák nagy feladat iránt.

A megyei gazd. egyuletek működésének olyan tér nyílhat majd e szervezet keretében, mely végre meg fogja értetni egész gazdaközönségünkkel, hogy azt az együletet anyagilag és erkölcsileg támogatni, egyet jelent: saját legközvetlenebb érdekeinek gyámoltásával, előbbvitelével.

A mezőgazdasági érdekek elsőrendű emeltyűjévé lesznek az egyuletek, hatósági funkciót teljesítve a hatáskörükbe utalandó ügyekben. S ily módon

az érdekképviselői szervezésétől általános gazdasági szempontból is csak a legjobbat várhatjuk.

Valószínűleg is meg mielőbb az eszme, hazánk javára. felvirulására!

B. K.

Vasútügy. Hirt adtunk róla lapunk egyik utóbbi számában, hogy Zsilinszky Mihály főispán a szentes-vásárhelyi vasút engedélyokmánya ügyében Budapesten időz.

A vasút építésére rendkívüli befolyással van az, hogy a földmunka még a tavasszal, mindenesetre lehetőleg az aratás előtt befejezhető legyen s épp ezért fontos: hogy az engedélyokmánya mielőbb kiálltva, a törvényházban is becikkelyezve legyen.

Mint Budapestről értesülünk, főispánunk fáradozását a kívánt siker koronázza, amennyiben a kereskedelmi miniszter a vasútengedély becikkelyezését közvetlen a felirati vita befejezése után helyezte kiállításba.

E vita a lefolyt hét végén befejezést nyert. Olvasóink bizonyára tudják a fővárosi politikai napilapokból, hogy a felirat haramszori felolvasása tegnap volt s minthogy a Ház a f. évi országos költségvetés tárgyalásba csak szerdán fog bele, valószínűnek tartjuk, hogy Baross miniszter az ezen közben eső 2 nap valamelyikét fel fogja használni e vasúti engedélyokmánya becikkelyeztetésére.

Ezzel az építés kérdése és mindaz, ami vele kapcsolatos, egyszerre aktualissá válik és hisszük: gyorsan is bonyolul le egészen az építés tényleges megkezdésig.

De ezzel időszérűvé válik a vásárhelyi-makói vonalrészt kiépítésének kérdése is, amelyről örömmel jelenthetjük, hogy egyik h.m.-vásárhelyi lapunknak a »Vásárhely és Vidéke« máris meglehetősen érdeklődéssel karolta fel mint olyant, amely most már Vásárhelynek, de Csánadmegyének is elsőrendű vitalis érdeke.

Vármegegyénk és Szentes természetesen csak nyérhetnek, ha e kérdés megoldása is sikerrel lesz eszközölhető. Az alföld egy igen gazdag vidékét szeli akkor át a vasút és

Azt hittük, hogy a másvilágra ébredtünk. Az ajtók becsúszva, az utasok egy csomóba lefojva a paratelt kabinokban, térdre hullva fekhelyükön, sírva könyörögtek a vízek és földök urához irtalomért.

Minden elbizottság nélkül monchatom, hogy talán én voltam a legnyugodtabb valamennyi között s a magammal hozott riporteri kíváncsisággal igyekeztem felelősen a fedélzetre, hogy szemtanúja legyek ennek a rettenetes természeti jelenségnek. Négykézláb másztam felfelé a fődélzetre, erősen beleragaszkodva a keresztül húzott vastag kötelekbe.

Láttam a tengert haragjában, amint tájékozó sós vízzel keresztülyaita a fődélzet és e látomány még most is mint kísértő rossz álom lebeg előttem.

Napvilág nem kísérte begallénnnyel itt és pié-födök rekedt kongása nem vegyült a zúgó habok tövöltése közé, mint ezt a színházak ügyes technikájú gépezete visszaadni igyekszik. A maga természetesen valóságában jelent meg, abban a szürke sötétségben, amely még félelmetesebbé teszi. A magas hullámhegyek eltorlaszolták a napvilágot s a hullámvölgýbe merülő hajón az utasok mellére ólom súlyllyal nehezedett a légnyomás. Sokszor majd megfulladtunk. Majd meg ismét a magasba emelkedett hajónk, s mi a hajón élte, hogy talpunk alig érte a padozatot. Fejemet ilyenkor nőni, feszülteni éreztem s testemmel mintha pillékönnyűséggel repülnék a légbe. Azután újra keresztülröghant egy víztömeg a fedélzeten, ott hagyva a

vaggepezeten, ruhan, paglón, mindenem a sós salakot, amelyet a bagaria csizmas, bőrbő öltözöt matrózok azonnal igyekeztek lesöpörni. Így folyt le három napi küzdelemben, éjjel-nappal szürkés félhomályban az a rettenetes vihar, mely az összes New-Yorki lakokban mint rendkívüli van felemlítve.

Ötödnapra, mikor már a parthoz közeledtünk, ült el teljesen a vihar s a tenger túlórsima felszínét még egy fodrocska sem zavarta meg. Olyan volt, mint a kezés bárány, amely nyugodtan állja, ha gyapján bárátságosan végig simogatnak.

Itt tanulta megismerni az ember az istenség hatalmat.

A szép időre minden utas a fődélzetre rohant. Felcsalta őket a jó idő, meg a kíváncsiság. A tengerparti városok gyönyörű fekvése elragadta az utasokat. Mindenfelé uszáltak sétahajók, naszadók, szóval mindenféle nemű és fajú hajók. Messziről egyenesen felénk tartott egy, az egyesült államok címe-rével ellátott hajó, melyen két orvos jött az utasokat megvizsgálni, mielőtt a kikötőben kiszálnának. Ugy fogadják itt az embert, mint az újszülött gyermeket a spártaiak: megvizsgálják, hogy egészséges-e s csak úgy csesztik át az újvilág küszöbén.

Mikor más emberfia fölélt tőrekedett, mikor rabjává tette őket a kíváncsiság, akkor szállt meg engem a húság s lementem magamat beretvaltatni.

Császarzakált hagytam. Kiborotvált arcom kivett a régi formából mire a fődél-

zetre mentem s az ismerősök bálmulva fogadtak, mikor másfél órai szvendés után közüik jutottam. Ennyi ideig pancsolt rajtam a borbély, ami 65 kr. vagyis 25 centembe került.

Igy született aztán, partot érve, itt embereké, sok luza-vona után, melyről új részletesbben írni fölöslegesnek tartom.

Megkezdődött a föld korszak, amit az angolok grünnnek mondanak. Minden jövevény »grünn« nekik, míg csak le nem vetkőzi az európai szokásokat, divatot, ami legalább is 1—2 évet vesz igénybe. A mi a divatot illeti, nem sok az eltérés, különösen a férfiaknál. A nőknél már inkább, amár New-Yorkban, ahol annyi mindenfélét látni, ez sem igen. Leginkább úgy nőknél, mint férfiaknál először is a kalapról ismerik meg a grünn.

Azonban New-York még nem is annyira Amerika, vagy hogy az új névvel illessem Malérika, mint már bejebb, ahol némileg már a divat is eltérő. A divattal nagyon hátra vannak, mert hogy csak egy példát is hozzak fel — itt most divatosak azok a két-három fodorból álló vándorgallérok, melyek nálunk már rég az ócskás piacra kerültek, meg foltozásra használtak. A ruha divat már inkább megközelti azt a színvonalat, amelyen Európában állanak, mert itt csak egy évvel vannak e tekintetben hátra.

De hogy a sorrendnél maradjak, hát megtelepedtünk New-Yorkban, amely nekünk a valóságos »jó reménység foka« lón.

Képzeli el magadnak, édesem, egy cen-

hozza a legegyszerűsebb összeköttetésbe egyelőre a fővárossal, másfelől a magyar tengerparttal és Erdélyen át a kelettel.

Persze, arra el lehetünk készülvé, hogy a rosszkarat és személyes gyűlölet ezen — Szentes és a megye érdekében nyilván előnyös terv megvalósítása elé is gördít akadályokat, de hisszük, hogy az intező erők szívós kitartásán e fondorlatok is mind hajótörést szenvednek s hogy hovaelőbb mi is abban a kedvező helyzetben leszünk, mint a vásárhelyi-laptárs: ezután nem a szentes-vásárhelyi, hanem a szentes-vásárhely-makói vasútról adván hírt.

Uj főgimnázium, uj főreáliskola.

Két községi középiskola kerül a folyó iskolai évben betetözés alá. A szentesi főgimnáziumban is, a verseczi főreáliskolában is az idén nyílt meg a VIII. osztály és mindkettő az idén fog először érettségi bizonyítványokat kiállítani.

E két intézet nem csupán véletlenségből jutott egymás mellé. Szarmazásukban, fejlődésükben sok a hasonló vonás. Mindkettő városi polgáriskola alakjában működött előbb, de egyiknek fentartó testülete nem tudván megbarátkozni a polgári iskolának kisebb városban fölösleges intézményével, Szentes 1887-ben átalakította a maga polgári iskoláját hat osztályú gimnáziummá. Versecz pedig a magáét 1888-ban öt osztályú reáliskolává. Sőt valószínű előttem, hogy a szentesi példa hatott Verseczre is, annyival inkább, mert a verseczi reáliskola igazgatója, a kinek az átalakításban a legtöbb része volt, korábban Szentesen működött. Még hasonlóbbá teszi a két intézet fejlődését azon áldozni készség, melynek Szentes is, Versecz is oly fényes példáját adták, midőn a polgári iskolának 5—6000 frntnyi költséget helyezett most 18—20,000 forintot fordítanak évenként középiskolájukra. Végre a két intézet életében tovább keresve a hasonló jelenségeket, meg kell említenem, hogy mindkét városban felmerült az államosítás eszméje, kivált a versecziek járnak nagyon utánna. Azonban meggyőződésem szerint s a melyet már több alkalommal kifejeztem és okadtoltam*, a kormány rosszul tenné, ha állami kezelésbe venné akár az egyiket akár a másikat, mert ezzel rögtön

* Lásd Egyet. Közok. Szemle 1892. 2. szám. Középiskolák államosítása.

elzárni az áldozni készség azon bő forrását, a mely eddig a két középiskolát étette és a virágzás felé indította; azonnal megszűnnék a helyi társadalomnak azon buzgó érdeklődése, melynek már annyit köszönhet a két intézet, sőt bizonyosra állíthatom, hogy az egyik város nem járulna hozzá a most szeretett és dédelgetett iskolák fentartásához egy krajcárral sem többel azon évi kötelezettségén túl, melyet az államosításkor kötétt szerződésben vállalta magára. A kormány tehát helyesebben cselekszik, ha meghagyja mindkét intézetet községi jellegében, de néhány ezer forintnyi évi segítséggel könnyít a fentartó testületnek nagyon is nagyra növekedett terhén.

De bármily sors várakozik is a jövőben e két intézetre, ez idő szerint csak örömmel üdvözölhetjük e két középiskolának teljesség kiegészítését és csak elismeréssel adóztatunk Szentes és Versecz városainak a tanügyre fordított nagy áldozataikat. Valóban mindkét középiskola — már rövid fennállása alatt is — bebizonyította, hogy szükségét pótolta, mert fiatal koruk mellett is a népeőbb középiskolák közé emelkedtek, sőt a szentesi méltán foglalhat helyet a jobb alföldi gimnáziumok sorában.

Azonban a zavartalan fejlődésnek, a teljes sikerű tanításnak még számos akadály áll útjában.

Különösen a tanárok kedvezőtlen helyzete miatt van aggodalomra ok, mert a tanároknak mostoha javadalmazás mellett nagy szellemi teher súlyosodik.

Ugyanis e két középiskola története szolgál a legvilágosabb példával arra, hogy a kormány új középiskolák alakulásakor vagy továbbfejlődése alkalmával mindenre inkább kiterjesztette gondját, csak a tanároknak nem. Szentesen is, Verseczen is a nyilvánossági jog megadása előtt szigorúan megvizsgálta az épületet, számbavette a felszerelést és csak ebbeli kötelezményeiknek pontos teljesítése után lett hajlandó a nyilvánossági jogot megadni; Szentesen modern új épületet követelt, a legmodernebb és mondatni a legteljesebb berendezéssel és felszereléssel, új tornacsarnokot állíttatott föl, de a tanároknak nem biztosított több fizetést 1000 frntal minden egyéb nélkül, sőt Verseczen azt is elnézte, hogy a tanárok 750 frntal és 3 öfalval tengődjenek, úgy hogy magoknak a tanártestületnek kellett nagy küzdelemmel helyzetök némi javítását kivívniok, a mihez részben segítségülkre jött az újban mutatkozó tanár-

hiány is, a mi a fentartó testületekkel is belátatta a tanárok kívánságának méltányos és jogos voltát. Mindkét helyütt ez idő szerint egyenlő a tanári javadalmazás. 1000 frt törzs fizetés és 200 frt lakaspénz; ötödéves pótlékról persze szó sincsen, Verseczen még a nyugdíj sem biztos. E nyomasztó anyagi helyzettel majdnem egyenlő a baj, hogy mindkét középiskolában, kivált a szentesi főgimnáziumban a törvényes óraszámnál jóval nagyobbak vannak a tanárok terhelve.

Most volna itt az ideje, hogy mindkét bajtól egyszerre szabaduljanak meg e gyorsan fejlődő és szép hivatású középiskolák. Tudtommal az érettségi vizsgálat végleges jogát még egyik intézet sem kapta meg; a kormány tehát csak a közepoktatás magasabb érdekét védelmeznie, ha a végleges jogot mindaddig visszatartana, míg mindkét fentartó-testület a tanárok alkalmazásában és fizetésében is teljesen meg nem felel a közepiskolai törvény és az eredményes tanítás követelményeinek. Követeljen a kormány mindkét közepiskolában annyi tanszéket, hogy a törvényes óra-számnál nagyobb teher ne súlyosodjék egyetlen tanárra sem, továbbá kössön ki a kormány új javadalmazást, hogy a rendszer tanár legalább az állami minimális fizetést, 1200 frt törzs-fizetést és 200 frt lakbért élvezzen. E minimális fizetést annyival inkább biztosítani kellene a kormánynak, mivel a tisztviselők fizetés-rendezéséről szóló törvény előbb-utóbb javítani fogja az állami tanárok helyzetét és akkor annál nagyobb lesz a különbség az állami és nem állami tanárok anyagi javadalmazása között — a községi és felkezeleti közepoktatásnak bizonytalannal nem esekély kárára.

Ha pedig a kormány a végleges nyilvánossági jog megadásának feltételei közé nem venné föl e kettőt, akkor a szóban levő közepiskolák tanáraiknak, a szentesi és verseczi tanártestületnek maguknak lenne kötelességük a miniszterimhoz folyamodni, hogy a két feltételtől ne feledkeztek meg. Kötelességök nemcsak azért, mivel saját érdeküknek maguk lehetnek a leghatározottabb szószólói, hanem még inkább azért, mivel nekik kell legjobban athatva lenniök azon meggyőződéstől, hogy a tanárok szellemi megerterheltsége és nyomasztó helyzete mellett nem várható sikeres tanítás, nem virágozhatnak fel bármily szép épületben elhelyezett, bármily gazdagon felszerelt közepiskola sem.

Kardos Albert.

geteg nagy várost, tömérdek egymás mellé ékelt 6—8 emeletes házzal, millió meg millió lakossal, kiknek egyik része a tengeren innen, másik 2 része meg — mint a mese mondja — az operációs tengeren is túl van; ahol a Jankeék meg nem Jankeék, gránok, meg borbélyok, butsherok (mészáros) meg pékek, meg a jó isten tudná, hogy mik laknak; ahol a pompa részvétlenül kacag a nyomor mellett s a kényelem felemészti a létfér folytatott erős munkát. Azután ehhez a sok mindenféléhez még képzelt hozzá tömérdek utcát (300-on fölül) szelvényben, csak az anyavárosban, tömérdek vasúttal és vasútszóttabb kölyökkel, akik — büntetlenül, mert itt a gyermeke ráitni sem szabad — majd leverik lábáról azt az utcákon nyüzsgő sokaságot, amely részben kenyér után — részben meg passzióbbul futkos. Azután meg ha hozzá képzéled mindehez a 4—5 emeletnyi magasban, az utcák tetején — vashid van csinálva — keresztülfutó grózkocsit (angolul: klevéter) akkor magad elé állítottad New-York képét.

Egy mérhetlenül nagy város, ahol az utcák büzlének a piszoktól, hulladéktól, miután a házaknak még egy talpalatnyi udvaruk sincsen. Ezért van annyi gyerek az utcákon, ahol játszanak, tüzet raknak, lövöldöznek s minden elképzelhető rendtelenséget cselekszenek.

Itt feltalálhatni mindent, amit csak szemés szív kívánhat, amit gondolat kitalálhat. Vannak 3—4 emeletes üzletek, melyekben százakra menő kiszolgáló személyzet van s elévleteren szállítják fel a vevőket. Hanem

ami az építkezést illeti, meg sem közelítheti az európai. Korántsem láthatni olyan remek palotákat, mint nálunk akárcsak Szegeden is. Öt-hat emelettel bíró házat 3 hét alatt felépítenek, amelyek csak olyan magasak mint nálunk 2—3 emelet. Azonban, mint gondolható, vannak remek épületek is, de aránylag kevés. Hanem ezek aztán igaz remekek.

Van New-Yorknak egy parkja, egy sétahely, mely beillenék a világ nyolcadik csodájának, olyan gyönyörű. Ez a »Central-park«.

Ehhez nem hasonlítható sem a városliget, sem Margit sziget sem semmiféle európai sétahely, oly remek. Bámulatra ejti az embert. Vadregényes meg fantasztikus, kopár meg buja, sziklás meg lapályos, alagutakkal meg hidakkal, lovagló, séta meg játszó helyekkel, vendéglők meg mulatóhelyekkel, gyönyörű állat-kerttel és mindez ingyen semmiért. A 100—150 holdnyi területen félszék sétakert közepén, sziklák között, melyen lent van egy tengerszem, amelyen szandolinok vannak a közönség rendelkezésére. Ehhez a tengerszemhez vezet egy lépcsőzet, amelyen talán az okori labirinthba vezethetett.

A sok mindenféle között ez az egyedüli, ami leginkább képes bámulatra ejteni a grünt New-York sokféle csodái között.

Van ennek a kertnek egy parkrészelte, egy gyönyörű útval, amelyen a nagy fiakkerek mintájára, kicsik állanak a gyermekek részére, eléjük fogott s díszesen felszerezett kecske-bakkokkal, egyenruhás 14—15 éves kosisokkal.

Azután szintén gyermekek, meg nagyok részére felnyergelt szamarak.

A tengeren túli részük, melylyel a tengeren keresztül egy nagyszerű hid köti össze, meg hajók közlekednek, az u. n. »Broklin« mintegy 200,000 lakossal. Ez ép olyan, mint az anyaváros. A másik részével meg csak hajóközlekedés van (minden 5 percben lehet menni, meg kocsiakkal bármit szállítani 2 centért) az u. n. »Hobokon«, ahol a tulajdonképeni kikötőhelye is van New-Yorknak.

Látni itt minden fajú és nemzetiségű népet a legyeketbő szerencsétől meg pisze orrú, kontyos-copfos japánitól, akiket Zseni elnevezett »kuntyak«-soknak, az olajbarna malajjig meg a rézvörös indiánig.

Egy ily rövid levél keretében sok volna, édesem, mindazt leírni, amit láttunk, meg tapasztaltunk hosszú útunk alatt, mely közben nem egyszer jutott eszembe Petőfinnek ama mondanása, illetve versszaka:

„Meszse jártam. máshol is volt jó dolgom,
De a »zivem« csak azt sugja: Jobb otthon».

Egyelőre, édesem, érd be most ezekkel, mert sietek leveletem végre befejezni, hogy mielőbb kielégítsen kívánságodat s ügyis, elfoglaltságom miatt már oly régen készítet, hogy kénytelen vagyok szégyenszemre az utóljára is dátumot írni. Azonban az egész napi munkában eltörődve, elfáradva nem mindig vagyok kellőleg hangolva, ezeket a dolgokat leírni.

Lódy I. József.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. március 27.

— **Megoldott csomó.** A vidre és gáter belvizével sok baja volt már vármegyénknek, Csongrádnak, a csongrád-sóvényházi ármentesítő társulatnak, Kecskemétnek és Pestvármegyének, szóval, mindazoknak, akiknek földjét e belvizek el-elöntötték. A múlt évben e két érvezinek szabályozása fölött hosszas tárgyalások folytak az érdekeltek közt, a miniszterium kiküldte a műszaki közgeit és felmerült e tárgyalásokkal mintegy 1000 ft költséget, mit a kormány előlegezett. Végre is a fokozatos elzárásban történt megállapodás és az erre vonatkozó tervekét felküldték a megyétől a földmívelési miniszteriumhoz, ahol aztán olyanfórmán intézték el a kérdést, mint a gordiusi csomó megoldását. A miniszter ugyanis elrendeli, hogy semmi fokozatos elzárás nem fogantositandó; a vidre és gáter vízei levezetnek majd, mindenkor azon a zsílipen, amelyet kiépíteni a csongrád-sóvényházi ármentesítő társulat kötelessége lesz. A felmerült 1000 ft költséget a miniszter elengedi, ellenben a 38 ft eljárás költség megfizetésében az árment. társulatot marasztalja el. E szerint egyelőre minden a régi-ben marad s amíg a társulat a kérdéses zsílipet ki nem építette, a vidre és gáter belvizei még sok keserű villongást fognak előidézni az érdekeltektől.

— **Gátvédő találmány.** A körös-tisza-marosi ármentesítő társulat mindszent-apátfalvi szakaszának mérnöke: E n d r e A n d o r igen praktikus és az árvízvédelemre nagyjelentőségű g á t v é d ő t talált fel, amelynek rajzait és műleírását már fel is küldte az országos vízrajzi osztályhoz. Ez új találmányú g á t v é d ő k az úgynevezett r ő z s e l á p o k, melyek a fölötté farasztó munkájú és költségese karasztó volnának hivatala helyettesíteni. Amikor e találmányt praktikusnak mondjuk, ez természetesen csak az első látásra szól, mert a találmány praktikus voltát tulajdonképpen csak a gyakorlati alkalmazás lesz hivatala bebizonyítani. Minthogy pedig ez súlyos árvízvédelmet feltételez: kívánjuk, hogy minél később legyen alkalmunk ármentesítő társulatunknak ez új találmányt gátjainak próbálni.

— **Békkeltető bizottság alakítása.** Az ipar-területi békkeltető bizottságot az előirt számú iparos-segédrel kiegészítendő, az iparhatóság biztos a f. évi április hó 8-ára hivta össze választó gyűlésre a helybeli iparossegédek. A gyűlés az ipar-terület hivatalos helyiségében (testületi ház), lesz megtartva és ugyan-ezen alkalommal, az ipartörvény 142. §-a alapján tárgyalni fogják a segélypénztári ügyet is. A gyűlésre, melynek hivatalos meghívóját lapunk mai számában közöljük a hirdetések közt, ezután külön felhívjuk az iparos-segédnek figyelmét.

— **Új főgimnázium, új főreáliskola.** E címen lapunk mai száma figyelemre méltó cikket hoz gimnáziumunk volt tanára: K a r d o s A l b e r t dr. tollából, ki Debreczenben történt kinevezése és átköltözése dacára a távolból is meleg érdeklődéssel kíséri az itteni eseményeket, különösen főgimnáziumunk ügyét. — Nem értünk ugyan mindenben egyet a cikk-íróval, nevezetesen eltér a nézetünk az övétől a polgári iskola tekintetében, amelyről — vele ellentétben — az a meggyőződésünk, hogy még ma is nagy létjoggal bírna városunkban; — de másrészt a cikkben annyi figyelemre méltó idea van, hogy kész örömmel adunk neki helyet úgy, ahogy hozzánk bekludtetett.

— **Szépirodalmi mellékletünk** mai száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: **J o l á n e** elbeszélés, írta: B a l o g h I r m a; **É l e t m o r á l e** költemény R u t t k a y G y u l á t o l; **V a d á s z k a l a n d** B á r s o n y

Istvántól; **P l e t y k a** költemény P a t a j S á n d o r t o l; **F e h é r e** S o m f a i J a n o s t o l; **M i n t a m i n ő** költemény F i r n s t a l l K á r o l y t o l; **U t a s o k** költemény F á b i á n G é z á t o l. Képeink: **N ő i s z é p s é g e**, **A r e g g e l i e** és **F e l t r i a s z t v a**.

— **A csongrádi pap.** Hegyi Antal, a csongrádi politikus pap előtt a f. hó 24-én hirdette ki a szegedi büntető törvényszék a szegedi kir. tábla ítéletét. A tábla Hegyi Antal azért, mert Magdics Gáspárné bába asszonyon, a templomban könnyű testi sértést okozott, *nyolc napi fogházra és 50 ft pénzbírságra ítélte.* A derek pap Szarka Mihály csongrádi ügyvéd védője kíséretében jelent meg s az ítélet ellen fölebbezett. Fölebbezést jelentett azonban be Rigó Endre szegedi ügyvéd is, a panaszos Magdics Gáspárné képviselőjében, természetesen a Hegyi Antal terhére. A csongrádi politikus, aki püspöke fölött mert ítéletet mondani az ország színe előtt, a tegnapi ítélethirdetés hatásán, bizonyára igaznak ismeri el az Üdvözítő eme szavait: *»Ne ítélj, hogy ne ítéltesse!.* Nem valószínű, hogy ilyen ítélethirdetések után a híres emberekből hirdető emberek válnak.

— **Eltűnt pénztáros.** G a r a y I m r e takarékpénztári pénztáros eltűnését még mindig a legnagyobb homály fedi. Szerda óta rendszerileg köröztetik az eltűntet, de mindeddig eredménytelenül: semmi hír felőle, hova, merre fordulhatott elbujdosásában. Mindössze annyit mond az elbújt fukar hírmag, hogy a csongrádi szőlők alatt találkozott vele egy-két ismerőse, ahogy gyalog szerrel a mámai úton haladt, úgy, hogy az a feltevés látszik valószínűnek, hogy Kecskemét felé vette az útját, ahol számos rokona van. Természetes, hogy e hír alapján a kecskeméti rendőrséghez is távirati megkeresés ment, honnan azonban maig semmi válasz nem érkezett, mely tudatná: ott tartózkodik-e az eltűnt pénztáros vagy nem? A **»Szentes-vidéki takarékpénztárnak,** melynek az eltűnt pénztárosa volt, egyre folyik a szigorú vizsgálata, mely azonban — mint már említettük is — semmi pénz vagy pénzürték hiányt nem konstátál. A változóállomány vizsgálatánál azonban, mint előre vártak — több rendbeli hiányra és rendtelenségre bukkant a vizsgálat, bár ezekből sem mutatható ki olyan mérvű károsodás, mely akár a részvényeseknek, akár a betevőknek vagy az intézetnél üzleti összeköttetésben levő rokonintézeteknek aggodalomra adhatna okot. Az intézet károsodása különben is teljesen ki van zárva, amennyiben B á n y a i J ó z s e f igazgató kötelezettséget vállalt az iránt, hogy a kiderítendő összes kárt a sajátjából megtéríti.

— **Hubay-hangverseny.** H u b a y J e n ő, világhírű hegedűművész hazánkfa f. évi április 7-iki hangverseny iránt, melyet B o d ó A l a j o s zongoraművész társaságában a helybeli vereskereszt-egylet javára rendez, már is oly nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében, hogy előre jegyeztenek belépőjegyeket. A belépőjegyek elárúsítását B á n y a i J ó z s e f utóadi voltak szivesek elvállalni, akik előjegyzéseket elfogadnak. A belépőjegyek különben már keddtől fogva ki is válthatók: számozott ülőhely 2 ft, számozatlan ülőhely 1 ft 50 kr. és állóhely 1 ft-tal. A számozott ülőhelyeken az a célszerű utjas, hogy nem csupán az ülőhely száma, de a széksor is minden jegyen ki van tüntetve, amivel a hely kellemetlen keresgélés

megszűnik. A hangverseny műsorozata a hét folyamán küldetik szét.

— **Egy kis helyreigazítás.** Bosszantó hiba csúszott be lapunk legutóbbi számának egy ujdonságába. A csongrádmegei gazd. egylet által rendezendő borjűkiallításról ugyanis úgy emlékeztünk meg, mint amely a f. hóban tartatik. E hírünk most, a valóság-nak megfelelően oda módosítjuk, hogy a szóban levő kiállítás a jövő hó, tehát április 24-én lesz.

— **Halálozás.** Mély részvétellel vettük a gyászírt K. S z a b ó S á n d o r n e z u l. K. Nagy Erzsébet asszonynak a f. hó 22-én történt elhalálását. A boldogultat, kibén S z a b ó Zsigmond fakeskeredő anyósát gyászolja, 23-án délután temették a rokonok és jobarátok nagy részvételével. Legyen csendes nyugovása az édes anyaföldben.

— **Ramazáni kirándulás Konstantinápolyba.** A Konstantinápolyba április hó 9-én rendezendő kirándulásra vonatkozó előjegyzéseket 50 ft, továbbá háló helyre való megrendeléseket 16 ft, előleges beklődés mellett a menetjegyekora (Hungária szálló) csak április hó 1-ig fogadhat el, későbbi jelentkezések figyelembe nem vehetők. Jegyárak: teljes úttalassal útközben a restaurálás kocsiában egész Konstantinápolyig és Konstantinápolyban 5 napi tartózkodás alatt I. oszt. 195 ft, II. oszt. 160 ft, ellátás nélkül I. oszt. 120 ft II. oszt. 90 ft. Programok bárkinek belfőntesen küldetnek.

— **Egyetemi ifjak vigalma.** Az ujjonnan alakult csongrádmegei kör a nyilvánosság elé legelsőben egy táncvigalom rendezésével lép, melyet husvét másodnapján tartanak meg. A derek egyetemi ifjúság természetesen mindent elkövet, hogy ez az első debűje minél fényesebb sikerrel járjon s e célból — úgy halljuk — városunk több előkelő úrasszonyát fogják lédi patronesszekül felkérni. A táncvigalomnak már híre is nagy érdeklődést kelt a közönségben, amiből bizon lehet következtetni az elmaradhatatlan sikert is.

— **Esküvő.** K ö r ö s i M á r k vasúti pénztáros a m. kir. államasút kötelekében, ma délután fél 4 óraker esküszik örök hűséget az izr. templomban G u n s z t C e c i l kisasszonnyal, G u n s z t D á v i d helyb. vaskereskedő kedves szép leányával.

— **Árvamegye inségeseinek.** Az árvamegyei inségek felszélyezésére a helyb. vereskereszt-egyletnél befolyt könyörödományok részletes nyugtázásait a következőkben folytatjuk: A polgári leányiskola gyűjtőívén adakoztak: I. oszt. növendékek: Belpótczky Étel 25 kr.; Gaál Amália 40 kr.; Czulkermann Valér, Kiss Paula, Klein Margit, Németh Irén, Radimeczky Lujza 20—20 kr.; Hónig Janka, Veitzner Giza 15—15 kr.; Batik Juliánna, Becsák Juliánna, Czinner Gizella, Filöp Teréz, Götzl Jolán, Hufnagl Mária, Jakó Vilma, Kis Rác Klára, Kornó Róza, Körtvényesi Berta, Mees Balogh Erzsé, Paskesz Katalin, Schreier Ilona, Seress Margit, Tóth Róza, Tóth Teréz, Weisz Irén, Varga Étel, Zdrahal Margit, 10—10 kr.; Máhr Irén, 9 kr.; Mezei Anna 8 kr.; Hacker Etel, Lóvy Róza 5—5 kr. II. osztályosok: Horváth Erzsébet 60 kr.; Gulyás Karolin, 50 kr.; Abafi Juliánna, Freund Emilia, Soós Mária, Gránicz Étel 20—20 kr.; Rözner Eszter, Köhn Ilona, Papp Emilia, Varga Klára, Hajduska Gizella, Simonovics Anna, Götzl Eszter, Praznovszky Gizella, Vari Erzsébet, Németh Ilona, Máhr Ilona, 10—10 kr., Falabú Terézia 8 kr.; Tóth Juliánna 5 kr. III. osztályosok: Sárdy Ida 1 ft; Plesznik Berta 50 kr.; Gyulai Anna, Kulcsár Jenni, Varga Ilka 30—30 kr.; Onody Ilona 25 kr.; Ehrenfeldt Paula, Halász Etel, Kamocsay Erzsé, Radimeczky Ilona, Soós Erzsébet 20—20 kr., Macskási Vilma, Paulits Anna, Péntek Eszter, Rablóczy Mária, Weisz Zelma 10—10 kr., IV. osztályosok: Hoffer Juliska 21 kr., Seress Mária, Klein Ilona, Balogh Maca 20—20 kr., Robics Olga 15 kr., Fábian Teréz 10 kr., Falabú Ilona, Balogh Piros 8—8 kr., Weinberger Berta 3 kr., Kohn Szidónia 2 kr. Derekegyháza község gyűjtése: A község 20 ft, derekegyházi vereskereszt egylet, derek-

egyházi uradalom 10—10 frt; Jurenák Imre 5 frt; Pessina Ede, Cicatricis Béla, Korpás Pál plebánus, Kániczér Gyula 2—2 frt; Iványos Miklós 1 frt 50 kr.; Matolay Miklós, Balogh Gergely, Korbuly János, Gladtesko Gyula, Eördögh Aurélné 1—1 frt; Tóth Rókus, Kovács János, Gajdár Máté, Hódi Péter, Varga József, Szerenádjános, Galyos András, Szász Péter 50—50 kr.; Mucsik Mátás 40 kr.; özv. Dancsó Jánosné, Szijjártó Szabó Sándor 30—30 kr., Ferencsik József, Szenyéri Sándor 25—25 kr.; Gross Ignác, Szabó Károly, Vig Miklós, Remszó Mátás, Egéth István, Demeter József, Gy. Molnár Bálint, Matesok Imre, Hoffer Mór, Csepregi János, ifj. Lantos József 20—20 kr., Orbán János, Magyar József, Fehér György, Zöldi Lajos, Kállai Imre, Orosz Mihály, Orosz Lajos, Farkas István, Orosz Lőrinc 10—10 kr. A szentesi kir. adóhivatal gyűjtése: Gájer Vendel 3 frt, Belopotocky József 2 frt, Kende Ignác 50 kr., Goldmann Henrik 30 kr., Biki Nagy Antal 20 kr. — A gimnázium gyűjtése: Z o l n a y Károly, Pólya Ferenc tanárok 1—1 frt, I. oszt. 3 frt 36 kr., II. oszt. 2 frt 05 kr., III. oszt. 3 frt 73 kr., IV. oszt. 2 frt, V. oszt. 2 frt 74 kr., VII. oszt. 3 frt 50 kr., VIII. oszt. 1 frt 95 kr., VIII. oszt. 2 frt 40 kr. A nyugtázást folytatjuk.

Selyem-grenadínokat fekete és egyéb színekben méterenként 95 krtól 9 frt 25 krig 18 különféle fajtában szállít, megrendelt egyes öltönyökre vagy egész végeken is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulattal küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (7.)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök, illetve mindazok, kik felejthetlen édes anyánk özv. K. Szabó Sándorné szül. Kanász Nagy Erzsébet végítzességételen é h 23-án szives megjelenésükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez iton is hálás köszönetünk kijelentését. Szentes, 1892. március 26-án.

A gyászoló család.

MEGHIVÁS.

A g a z d a k é s i p a r o s o k á t. hitelszövevényeket a szentesi ügyvédsége f. é. apr. hó 3-án d. e. 10 óra-
kor saját helyiségében értekezletet tart, melyre a helybeli részvényesek ezennel meghivatnak.

A z é r t e k e z l e t t á r g y a i :

1. Évi jelentés. 2. A felügy. bizottság jelentése. 3. A kezelő bizottság javaslata a további ügykezelésre nézve. 4. Elnök, kezelő és felügy. bizottság választása. Szentesen, 1892. márc. 26.

As elnökség.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

A szentesi izr. iskolás gyermekeket felruházott egylet választmánya, a f. hó 19-én rendezett batyubál minden várakozást haladó fényes erkölcsi és anyagi sikeréért köszönetet mond a háziasszonyi tisztet teljesített úrhölgyeknek, valamint mindazoknak, kik a jótékony célra felülfizetni sziveskedtek.

Fölülfizettek: Valentin Gáborné 5 frt; dr. Schlesinger Károly, dr. Reisz Samu, id. Purjesz Mór, Várady Lajos, Moskovicz Oszkár 3—3 frt; Weisz Adolf, Czukor Emil, özv. Pláger Józsefné, Deutsch Mór és neje, Rózner Lipót, Weill Salamonné, Götzl Ignác, Neumann Jónás, Lövy Dávid, Pláger Vilmos, Lendvai Vilmos, dr. László Vilmos, dr. Esseri Lajos, Kartya kompánia, Kemény Dezső, 2—2 frt; Schön Sándor, Pollák Antal, Goldstein Józsefné, Purjesz Henrik, Berger Soma, Lédederer Károlyné, Lieberwert M. 1 frt 50—1 frt 50 kr.; K. J. 4 frt; dr. Purjesz János, Lázár Dávid, Weisz Jakab, Pláger Árpád és neje, Pláger Ignác és neje, Neufeld Herman, Richtmann Samu, Fábiani Soma, Kurcz Jakab, Neumann Dávid, Neumann Jakabné, Götzl Ignác, Hacker Gyula, Hoffer Adolf, Czukermann Bernát, Klein Károly, Freund Lajosné, Klein

Augusztá, Götzl Jónás, dr. Götzl Bertalan, Frankl Henrik, Wellisch Vilmos, Bánfalvi Lajos, Kass Gusztáv, Lövi Ignác, Báron József, Gunszt Lipót, Lövy Lajos, Sonnenfeld Sámuel, Neufeld Zsigmond dr. Czukerman Soma, Felsenburg Benedek, Beck Lajos 1—1 frt; Kovács Ede, Hönigsfeld Géza, Rózner Dávid, Magyar Vilmos, özv. Lövy Sámuelné, Schnur György 50—50 kr.

Köszönetet mond továbbá a választmány Kass Gusztáv vendégülönek, aki a kikötött teremdjából 15 frtot és az első cigány zenekarnak, mely a kikötött díjból szintén 15 frtot engedett át a jótékony célra.

A batyubál bevétele volt:

beléptijegyekből — — 135 frt 50 kr.
förlülfizetésekből — — 100 „ 50 „

Összesen: 236 frt — kr.

Kiadás: 78 frt 54 kr.

és így marad tiszta be-
vétel — — — 157 frt 46 kr.
Szentesen, 1892. márc. 24.

Az egyl. választmány nevében:

Kemény Dezső, *Dr. Reis Samu,*
egyl. jegyző. *egyl. elnök.*

Irodalom.

•Kenyér• A *Magyar Géniusz* remek kiállítás képes hetilap március 27-iki száma, az árvamegyei inségesek javára *•Kenyér•* cím alatt, a *Magyar Géniusz* szerkesztőinek Hevesi József és Karczag Vilmos szerkesztésében fog megjelenni.

A *Magyar Géniusz*, melynek állandó munkatársa D o c z y Lajos nagyevű költőnk, s melynek hasábjain most indult meg a hirnemes íródné Beniczky né Bajza Lenke *•Öt óra*kor című hatásos regénye, negydedes fennállása alatt az olvasóközönség részéről oly rendkívül pártolásban részesült, a milyennel egyetlen más hazai vállalat sem dicsekedhetik, s bizonyára ennek köszönheti, hogy ime már a 13-ik számmal egy országos jelentőséggel bíró, teljes rokonszenvre méltó mozgalmat kezdeményezhetett, mint a *•Kenyér•* emléklap megjelenése, melyet közleményekkel gazdagítottak politikai és társadalmi életünk legkitünőbbjei, irodalmunk és művészetünk színe java. Azok között, kik a *•Kenyér•* című mellékletet közleményekkel és rajzokkal gazdagítottak, vagy kétszáz kitünő névvel találkoznak, élükön a következőkkel:

J ó z s e f f ö h e r c e g, Mária Dorottya főhercegnő. Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök, Baross Gábor, Wekerle Sándor, Szogyényi M. László miniszterek, B á r o B á n f f y Dezső képviselőházi elnök, Jókai Mór, Dóczy Lajos, Mikszáth Kálmán, Beniczky né Bajza Lenke, Berzeviczy Albert, Berczik Árpád, Dr. Münich Aurél, Beniczky Ferenc, Gerlóczy Károly, Abonyi Lajos, Degré Alajos, Endrődi Sándor, Margittay Dezső, Dr. Várady Antal, Komócsy József, Tóth Lőrinc, Gabányi Árpád, Baltik püspök, Májér István püspök, Gróf Zichy Géza, Beöthy Zoltán, Acsaady Ignác, Szana Tamás, Kozma Andor, Abrányi Emil, Tóth Béla, Rákosi Viktor, Czobel Minka, Szalay Fruzina, Margit, Szabolcsa Mihály, Abonyi Árpád, Gonda Dezső, Szabolcsy Lajos, stb. stb. Munkácsy Mihály (egy igazán credeti rajz), Benczur Gyula, Stettka Gyula, Roskovits Ignác, Ebner Lajos, Margittay Tihamér, Peske Géza, Badicz Ottó, Tölgyessy Ártúr, Nadler Róbert, Tahy Antal, Mannheim G., Ujváry Ign., Kacziány Géza, László Fülöp, Holló Zs. stb. stb.

A *•Kenyér•* c. emléklap rendkívül díszes kiállításban 5—6 (esetleg több) ivnyi tartalommal, a *Magyar Géniusz* egy igen szép színes műmelléklettel fog megjelenni. A meglepő és jellemző rajzzal ékesített címlapát a *Magyar Géniusz* rendes rajzolója Sávely Dezső készítette.

A *•Kenyér•* emléklap ára csak egy forint, a mely összeg a *Magyar Géniusz* szerkesztőségéhez küldendő (Budapest kerepesi-út 14. sz.)

A *Magyar Géniusz* rendes előfizetői, azok is kik április elsejétől az előfizetők sorába lépnek a *•Kenyér•* című díszes emléklapot, valamint a színes műmellékletet, nem különben a Beniczky regényének elejét i n g y e n k a p j á k.

A *Magyar Géniusz* képes szépirodalmi hetilap előfizetési ára egy negyedévre 2 frt 50 kr. A *•Kenyér•* ára bérmentve egy frt. A *Magyar Géniusz* szerkesztősége és kiadóhivatala (Budapest, kerepesi-út 14. szám.)

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Üzleti hetiszemle.

Bpest, március 22.

A gabonapiacra általán gyöngye volt a mult héten a vételkedv. Ennek egyik oka az is, hogy az őszi vetések állásáról kedvező jelentések érkeztek. Másrészt újabbban Amerikából érkeznek nagyobb gabnamennyiségek. Az érték-tözsédén nagyobb árfolyam- ingadozások mellett a forgalom jelentéktelen volt az egész héten.

B ú z a. Az irányzat lanyha, külföldi jelentések és az enyhe időjárás következtében nagy mértékben hanyatló volt. Az effektív üzletben malmok várakozó állást foglaltak el és 85000 mmászára menő forgalom után 35 kr. vesztettek az árak. Március-áprilisi búza 9.68—70 kral, május-júniusi 9.53—55 kral, szeptember-októberi pedig 8 frt 79—81 kral jegyzetett.

R o z s. Forgalma hanyatló árak mellett vontatott volt. A helybeli fogyasztás teljességgel átvolt tartotta magát a piactól; csak itt-ott vásároltak vidéki malmok néhány tételt jó középárúban a mult héttel szemben 35 kral olcsóbb árakon. Körübelül 3000 mm. adatott el 8.80—9.— frt közti árakon helyben és helybeli paritással.

Á r p a. 2500 mmászányi forgalom mellett minőség szerint 5.80—6.10 frtot, jobb minőségűért 6 frt 15 krt fizettek mmászánként.

Z a b. Kezdetben hiányos vételkedv mellett csak olcsóbb árakon volt eladható, a hangulat azonban megjavult és 3000 mmászányi forgalom után mult héttel szemben jobbra változatlan árakon zárult. Szin és tisztaság szerint 5.65—6.25 krt fizettek, elsőrendű árúért még valamivel többet.

T e n g e r i. Eladatlan árú csak kis mennyiségben érkezett. Kőbányai árú 5.45 frt, helybeli 5.35 frtot ért el.

Gazdasági és üzleti tudósítás.

Szentes, 1892. március 26.

E hét első két napjában a búzaüzlet rendkívül lanyhán indult meg, az árak úgy készárúban mint a határidőüzletben 25—30 kral csökkentek; szerdán részint külföldi magasabb jegyzésekre — a francia és németországi gyenge vetések — másrészt pedig a készárúban való csekély kínálat és felvitel miatt az üzlet megszilárdult úgyanyira, hogy a fenti árhanyatlás behozatott — és így a jobb hangulat mellett, dacára hogy a malmok óriási lisztkészletekkel rendelkeznek, mégis némi vételkedvet tanúsítottak és elsőrendű búzáért Bpsten, legmagasabb jegyzés szerint, 10 frtot 3 havi időre fizettek.

Nálunk a hozatal szintén csekély; heti-piaci áránk: Búzáért 9 frt 20—30 kr. Ten-geriért 4 frt 50 kr. métermászánként.

NYILTTÉ R.)*

Jegyzőkönyv

felvettett Szentesen, 1892. évi március hó 23-án, dr. Cicatricis Lajos és Sima Ferencz urak közt felmerült lovagias ügyben.

Jelenlevők: dr. Cicatricis Lajos úr részéről Kelemen Béla és Pokorny Tódor, Sima Ferenc úr részéről dr. Filó Tihamér és Tóth Kálmán.

Dr. Cicatricis Lajos úr megbízottai a »Szentesi Lap« f. évi március hó 20-án megjelent 35. számában »Helyi és megyei hírek« rovatában a csanyi adminisztrációról közzétett hírlapi cikkben foglalt sértésért Sima Ferenc úrtól, a »Szentesi Lap« felelős szerkesztőjétől, felük nevében lovagias elégtételt kérek.

Sima Ferenc úr megbízottai kijelentik, hogy a kérdéses sértő közleményt nem Sima Ferenc úr, hanem más írta, ki is érte sajtó útján a felelősséget elvállalja; kijelentik továbbá, hogy Sima Ferenc úr a közléssel dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úr egyéni becsületét érinteni nem kívánta.

Ezzel a jegyzőkönyv két példányban kiállítva aláírattott.

Kmf.

Dr. Filó Tihamér s. k. Dr. Kelemen Béla s. k.
Tóth Kálmán s. k. Pokorny Tódor s. k.

mint Sima Ferenc úr megbízottai. mint dr. Cicatricis Lajos úr megbízottai.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A fentirt jegyzőkönyvet azzal a megjegyzéssel teszem közzé, hogy a »Szentesi Lap« f. évi 35-ik számának helyi és megyei hírek rovatában személyem ellen intézett durva sértés miatt a Sima Ferenc felelős szerkesztő úr által megjelölt íton elégtételt keresni nem fogok, de egyszermindenkorra tudomásul veszem, hogy a »Szentesi Lap« szerkesztősége míg nap-nap után kvalifikálhatlan sértéseket szór minden tisztességes ember ellen, addig a sértett által keresett elégtételt lovagias eszközéslet gyávan megtagadja.

Kelt Csongrádon, 1892. március hó 24-én.

Dr. Cicatricis Lajos,
főszolgabíró.

Oszkár kávéházában

ma ebéd után

Lehota Kis Bandi zenekara
játsszik.

Esti 8 óraker pedig

egy 5 éves cimbalom-művészt
tart produkciót.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferencz
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Értesítés.

Az iparos segédek értesítettnek, hogy az ipartestület békéltető bizottságának kiegészítése céljából tartandó választási közgyűlésre Szentes város területén levő összes iparos segédek az 1884. évi XVII. t. c. 141. §-ában körülírtakhoz képest f. évi április hó 3-án délelőtt 9 óraker az ipartestület hivatalos helyiségébe midőn meghívatnak, egyidejűleg figyelemzettenek a segédek, hogy ez alkalommal a segély-pénztári ügy is tárgyalható leend az ipartörvény 142. §-a alapján, és hogy a segédek betűsoros névjegyzéke április hó 1-ső napjáig az ipartestület helyiségében ki lesz téve. Az ideig a netán kimaradt segéd a névjegyzékbe való felvételét kérelmezheti; végre hogy, lehetőleg iparágak szerint, a békéltető bizottságba 30 rendes és időközönkénti kiegészítés végett 10 póttag leend választandó.

Kelt Szentesen, 1892. március 15.

NYIRY GYULA,

tanácsnok, iparhatósági biztos.

SCHLICK

-féle vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT.

Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-ÚTCA 14. — Fiók-raktár KEREPESI-ÚT 77

Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjjal kitüntetelt

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék,

mélyítő- és egytetemes aczel-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

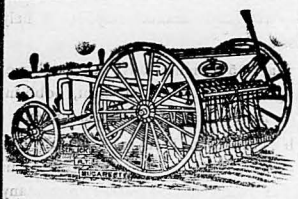
egy vasú ekék, talajmívelő-eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. HALADÁS-sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrölmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kevekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállító mezői vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Kiadó lakás.

Alulirott I. t. 226. számú házában f. évi Szt.-György naptól tova két rendbeli lakás kiadó. Az egyik áll 3 szobából, konyhából, éléskamrából, szalmás színből s lugas és vetyeményes kertből; a másik egy szobából és kamrából külön udvarral. A két lakás együtt is kiadó. — Ertekezhetni alulirottal.

BALÁZSOVITS NORBERT,
főgimn. tanár.

Vincze Péternek

I. t. 471. számú házában két rendbeli lakás van f. évi szt.-György naptól kiadó. Ugyanannak bolti berendezése kedvező feltételek mellett eladó. — Ertekezhetni I. t. 118. sz. alatt.

516.
1892.

Csongrádvármegye alispánjától.

Árlejtési hirdetmény.

Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága 1892. évi február 13-án 18. sz. a. kelt határozatával a Szentes-csongrádi törvényhatósági út VIII.—XI. kilométer közötti szakaszának kiépítését 21750 frt költség összeg erejéig engedélyezte.

Fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából 1892. évi március hó 31. napjának d. e. 10 órájára Szentesre, Csongrád vármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy fenti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a fent kitűzött nap d. e. 10 órájáig az alispáni hivatalhoz annyal inkább igyekezzenek beadni, mivel későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

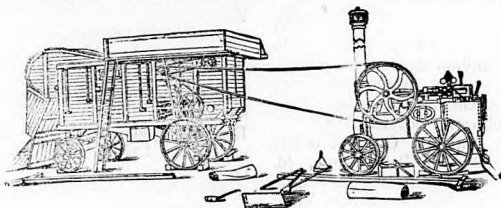
A szobán forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a Csongrádvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál Szegeden, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Szentes, 1892. március 15-én.

Dr. Csató Zsigmond,
főjegyző,
h. alispán.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat

Budapesten, Gyártelep: külső váczi-út 7. sz.

Ajánl hazai gyártmányu

GŐZCSÉPLŐ KÉSZLETEKET

valamint mindennemű

gazdasági gépeket

és talajmívelő-eszközöket, különösen úgy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legújabb rendszerű

sorvetőgépeket.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

11-4

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy a magas borárak dacára

saját szüretelésű boraim

árát, összes korcsmahelyiségeimben tetemesen lejjebb szállítottam. — Nevezetesen:

- a Dósa-féle saját házamnál,
- a „Szarvas”-hoz címzett vendéglőmben (vásárhelyi-útca),
- a Pál Sámuel-féle dr. Hecseri-házban,
- a Pászti János-féle vásárszéli házban és
- a Kovács János mészáros házában (felsőpárt)

e boraimat literenként **35 kr.**, két decis poharakban **7 kr**ért méretem ki.

Hektoliterenként pedig sokkal olcsóbban is.

Ugyanott: Kitünő érmelléki bor, fehér, literje **50 kr.** Villányi és ménesi, vörös, literje **60 kr.**

A tisztelt közönség meggyőződést szerezhetett már magának arról, hogy boraimat és a nálam kimerésre kerülő italokat általában mindenkor tisztán kezelem.

Üzleteimet eddig tapasztalt szives pártfogásukba ajánlván

tisztelettel

Szentes, 1892. március hó.

3-2

NEUMANN JÓNÁS.

15. aj. 1892.

Hirdetmény.

A n.-méltóságú m. kir. honvédelmi miniszter úr által 73960.X. 891. sz. a. kiadott rendelet értelmében, a ló és szekereknek összeírása az 1892. évre elrendeltetett és annak fogantatásával a polgármesteri hivatal által előírt aljegyző bízott meg.

Felhívom tehát a város bel- és külterületén lévő ló-, kocsis- és szekér tulajdonosokat, hogy lovaik-, kocsiaik- és szekereiknek összeírása végett, a túl a kureai volt iskolahe-lyiségben lévő hivatalomban és pedig mindenkor a hivatalos órák alatt, a f. évi marc. hó 10. napjától ugyanazon hé végéig terjedő időben annál is inkább jelentkezzenek, mivel a nem, — avagy elkészenen jelentkezők, a törvény által megszabott pénzbírsággal fognak büntettetni.

Szentes, 1892. március 8.

SZAKÁL MIHÁLY,
aljegyző.

6-6

Üvegezett sörök!

A kőbányai első magyar serfőző-részvénytársaság palacksőreinek ki-zárólagos lerakatát Szentes város területére megkaptam.

Ennélfogva piactéri üzletemben udvari és duplamároziusi

PALACKSÖR

bármikor friss minőségben és olcsó áron kapható.

Szentesen, 1892. márc. hó.

Szépe Károly,
fűszerkereskedő.

3-2

Kotvics Lajos férfitiszorabó

gondozás végett elvállal:

**utazó-bundákat,
női és férfi téli öltönyöket**

I. t. 33. sz. házában (a sóházzal átal). 2-2

Cohn Jakab gabonakereskedőnél

kitünő minőségű lucerna-heremag, vörös-heremag és vetni való árpa eladó és megtekinthető a piactéri Jurenák-féle magtárban. — Értekezhetni vele ugyanott. 3-2

VENDÉGLŐ ÉS KÁVÉHÁZ MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a Gibba-féle, jelenleg Pollatsch Jakab tulajdonát képező házban lévő, az újabb kor igényeinek megfelelő izléssel berendezett

vendéglőmet és kávéházamat

vasárnap, azaz március 20-án megnyitottam.

Naponta kapható nálam villásreggeli, friss bécsi és szegedi virstli stb. stb., továbbá kitünő minőségű

kőbányai udvari sör egy pohárral 9, egy kriglivel 14 krért,

valamint mindennemű italok és ételek is.

Pontos és gyors kiszolgálásról gondoskodva van!

A n. é. közönség kegyes pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

4-3

Moskovic Oszkár,
vendéglős.

Üzleti értesítés.

Nyiri Gerzon úri-utcai házában rőfös-üzletét egész újonnan berendezte és a tavaszi időnyre kellő divat-szövetek és mosó-helmék, valamint mindennemű vászon-neműek nála igen jutányos áron szerezhetőek be.

Ugyanezen házába levő temetkezési üzletét mindennemű hozzávaló kel- lékekkel a legdúsabban felszerelte és nála temetkezést rendeztető feleknek, a legdiszesebb gyászkozsiját lovakkal együtt díjmentesen engedni át. 3-2

Özv. Tibold Ferenczné

I. t. 13. sz. háza kedvező feltételek mellett eladó, ugyanott 2 padolt szoba van hasznbérbe adó.

Bútorvevők figyelmébe!

5 évi jótállás mellett árúsíttatnak: Bámulatos olcsó áron!

Részletfizetésre is, havi és negyedévi törlesztés mellett.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Sajtós-féle házban (a Csongrád-megyei takarékpénztár mellett) levő

kárpitos- és asztalos-bútor raktáramban

dús választékban tartom a jelenkor minden igényeinek megfelelő, saját készítményű, fényezett és fénytelen (matt) kárpitos- és asztalos-munkákat, melyek csakis nálam, mindenkor a legjutányosabb árban és előnyös ráfizetésre is kaphatók. Olcsó árak valamint szilárd és pontos kiszolgálásról kérem hogy mindenki magának meggyőződést szerezzen.

Egy diván	15 frtól feljebb.
Valódi Thonet-féle nádszék párja	4 frt 80 krtól feljebb.
Egy teljes hálószoba berendezés, fényezett diófából, faragvánnyal, mely áll 2 schiffon, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdó-szekrény és tükorből	115 frtól 300 forintig.
Egy teljes hálószoba, matt, természetes faragott fakkal	225 frtól feljebb.
Egy ebédlő szoba, faragott, matt	100 frtól feljebb.
Egy szalon garnitúra, selyemből, kemény fakkal, faragott	140 frtól feljebb.

Egy garnitúra, kemény fakkal, préselt Hoch-flor plüss	130 frtól feljebb.
Egy ripsz garnitúra, kemény fából, finom	110 frtól feljebb.
Egy ottoman, bőrből vagy szőnyeg-szövetből	30 frtól feljebb.

Továbbá: mindennemű tükörök, fogasok, állványok, különböző asztalok és dísz tárgyak, márványos tea-asztal vagy játékasztalok; ugyint ebédlő-kredenc, márvánnyal vagy anélkül, jutányos áron kaphatók.

A n. é. közönségnek az eddigi bizalomért köszönetet mondva, kérem, hogy a jövőben is üzletemet nagyrabecsült pártfogásában részesíteni sziveskedjék.

Tisztelettel:

Fábián Ármin,

Ugyan itt egy fiú tanulól azonnal felvétetik.

6-4

kárpitos és asztalos bútorkereskedő. Szentesen.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést osz, kőszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

Sonnenfeld Sámuel faüzletében

kitűnő minőségű

TÖLGY-TÜZIFA,

házhoz szállítva bármily kis mennyiségben

ölenként 13 forintért kapható, úgyszintén 3-2

AKÁC-TÜZIFA 15 frtért.

2 darab svéd cserépkályha

jutányosan eladó. — Bővebb értesítést ad lapunk kiadóhivatala. 3-2

Neumann Jónásnak

IV. t. 243-ik számú, a kísériben lévő, Négyesi János-féle háza szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet a tulajonossal, Dósai-féle saját házánál.

WEITZER JÁNOS.

Gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Ajánlja szolgálatait a nagyérdemű közönségnek, vasöntvény tárgyak elkészítésére, építkezési és másféle célokra; elvállal továbbá vas- és fémöntvények, kovácsolt alkatrészek elkészítését, nyersen vagy munkálva, gépek vagy más iparvállalati használatra, a beküldött vázlatrajz vagy minta szerint.

Átvesz továbbá: teljes gépek és készülékek elkészítését, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati célokra stb., úgyszintén járművek elkészítését, vasutak, erdő- és iparvasutak számára.

Nagyobb javítások mozgonyokon (locomobil), másféle mezőgazdasági vagy segédgépeken stb. stb. helyben, gyárunkban, vagy pedig szükség esetén, egy szerelő kiküldése által, a színhelyen a leggyorsabban eszközöltetnek.

Költségetések ingyen és bérmentve kaphatók.

13-4

Kiváló minták, magánmegrendelőknék díjtalanul és bérmentve.

Mintakönyvek szabók részére bérmentve.

Öltözék-szövetek.

Pervien és doszing a magos klérusnak, cs. és kir. hivatalnokai egyenruhákhoz előírás szerinti szövetek, úgyszintén veteránok, tűzoltók, ornások és urasági cselédek részére is.

Billiárd és játékasztal szövetek, loden vízhatlan is, vadászöltönyökhöz, mosószövetek, utazó-plédok 4-14 frtig stb.

Aki jutányos, tartós, tiszta és valódi gyapjuszövetet és nem olcsó rongyot akar venni, miyet minden házaló udvarról-udvarra árul s amilyenre varratási díjt sem érdemes vesztegetni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünben.

Legnagyobb szövetgyári raktár a kontinensen.

Állandóan 1/2 millió forint értéket képviselő raktáram és világ üzletem mellett természetes, hogy sok szövetmaradék halmozódik fel mindenféle nagyságban, melyekből mintát nem küldhetni és így csak szédelés, ha egyes cégek ily maradékokból kínálnak mintákat. Épp ezért e cégekre különösen figyelmeztetem a t. közönséget, melyek 3.10 méteres maradékszöveteket kínálnak. Már a hossz mérték egyformaságából kiűnik a szédelés. Ez úgynevezett maradékok valójában divatból kiment, megromlott és eladhatatlan végekből vannak levágva és e silány árú harmadát sem éri a bevásárlási árnak.

Nem tetsző szövetmaradékok kicsereletnek, vagy a pénz adatik vissza. Szint, mennyiséget és ár ily maradékok megrendelésénél jó előre tudatni.

Szétküldés csak utánvétellel, 10 frton fölül díjmentesen.

Német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia levelezés. 20-7

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomása rá hozni, hogy nálam mindennemű kész cipők szép, jó és tartós anyagból kaphatók. Mérték szerinti megrendeléseket a legnagyobb pontossággal teljesítek. Főtörkövésem, hogy t. vevőimet és megrendelőimet mindenkor kielégítek.

Magamat a nagyérd. közönség pártfogásába ajánlván, Szentes, 1892. március hó tisztelettel

Bori László,
cipésmester.

3-2

Üzlethelyiség: ifj. Szathmári Lajos-féle házban, a Kohn Gábor-féle ház átellenében.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyserben hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és átlátszóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégőség, bűzös lehelet, letargia, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, under és hányás, gyomorgrögcs, széküdes.

Hathatós gyógysernek bizonyult lejjájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorturhérségét étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hamortólódnál.

Említtet bajoknál a **Máriaczei Gyomorcsépek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit szaz meg szaz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A véjegyét és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyitom”.
A **Máriaczei Gyomorcsépek** valódan kaphatók.

Kapható: Szentesen Várad Jajos és Kun-Szent-Mártonban Szilárdi Károly és Remety Dező gyógyszerész uraknál.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. Ker., SINGERSTRASSE 15. sz. a.

»zum goldenen Reichsapfel«.

Vértisztító labdacsok, ezelőtt általános labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértululások, aranyér, bélétlenség s hasonló betegségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcékélyebb fájdalomakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözöb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokot egyszerűen használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1858. október 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitünő vértisztító labdacsokából ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Ist-n akarata volt, hogy az Ön labdacsokai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsokai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Újhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagy-némén nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztító labdacsokából s azoknak használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzettel József.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. március 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulirt ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsokából. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azok, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsokából egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsokai köszönetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacsok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” czimzett gyógyszerháiban, Bécsben I, Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az őszeg előbbeni beklüdsésnél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltek) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., két csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a legkülönbözöb nevek és alakok alatt utóztatnak; ennek következtében kéretek, a s a k i s Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokot követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. n-velírásal fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású, legjobb minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tag-szagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fülzagatás stb. stb ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállított nagy szecszével 2 forint.

Altalános tapasz Stuedel tanártól Ütés és szúrás által okozott sebeknél, mérges dagantoknál, ujjkacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Ütifüvedv egy általános ismert kitünő házi-szer hurut, rekedtség, güröcs, köhögs stb. ellen. 1 üvegcseke ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-eszencia (prágai csépek), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszert. 1 üvegcsevel 1 kr., 12 üveg 2 frt.

Altalános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitünő minden következményei, u. m.: főfájás, széküdes, gyomorgrögcs, gyomorfé, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általt képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábélit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár

Helsó vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rondetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeknél a ostrák lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészek különlegeségok raktáron vannak és a készletben nem kevés gyorsan és olcsón megszerzethetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölteknek ha a pénzösszeg előre beklüdték; nagyobbi megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az őszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

!!Verseny nélkül!!

Több ezer

Szövet-rég és
Szövet-maradék

tavaszra és nyárra.

Szövet közönséges, jó és szép. 3.10 méteres, teljes úri öltözetre vagy Mencsikoffra elég, csak 3—6 ft.

Szövet jobbféle, modern, 3.10 méter csak 8—10 ft

Szövet legfinomabb mintás, 3.10 méter csak 12—15 ft.

Szövet fekete, szalonöltözékhez 3.25 méteres csak 7.80—10.50 ft.

Szövet finom, egy úberciherre való legújabb színben, 2.10 méter csak 4—8 ft.

Szövet Himalaya-női esőköpenyhez, legmodernebb 8 méteres 6-7 ft

Szövet vagy Kammgarn egy modern úri nadrághoz 2.50—5 ft.

Nyári loden egy úri kabáthoz 1.50 méteres 3.60 kr.

Nyári kammgarn vagy lenszövetből egy öltönyre való 3—5 ft.

Szövet egy mellényhez, legmodernebb 48 krtól 2 ftig.

Szövet árúk minden fajban, a főtisztelendő klérus vagy uniformisok, erdészek és túrísták számára nagyon olcsók.

Szövet mustrák díjtalanul és bérmentve küldetnek.

Küldés:

utánvétre vagy előleges fizetésre.

Garantia:

Még nem felelő árúk ára készpénzben és bérmentve visszaadatik.

D. Wassertrilling
szövetkereskedő.

Boskovitz, Brünn mellett. 16—6

Hirdetmény.

Nagy ujjvárosi pnsztán, Kánitzter Gyulánál több épület, továbbá egy 36* kétjárattú m a l o m kövekkal együtt, több eke, borona, szekér és egyéb gazdasági gép és eszköz, szabad kézből, jutányos áron eladó. Értekezhetni vele ugyanott, a pusztán.

4-4

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

- a -

mely nemesak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A borsalk színét nem változtatja. Természetes ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbán a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelmezve

Dr. LENGYEL BÉLA

egyetemi tanár

úr által.

Ájnlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a légzési-, emésztési- és húgyvesz-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvöly-, vese- és köszvény-bajokat, épügy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekéknél meggátolja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb ittel bir s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-
viz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Megjelenik 40,000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny,
naponkint 16—20, ünnep- és vasárnapokon 24—28—32 oldal terjedelemmel.

* Rendes zenemelléletek.

A husvéti számhoz rendkívüli kedvezményül az előfizetők számára

egész eredeti regény

lesz mel-
lélve.

JÓKAI MÓR tollából a nyár folyamán TRENK címmel érdekesítő történeti regényt közöl a Pesti Hirlap.

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

A fürdő- és utazási idény alatt a lap egyszerű bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőnek.

2-2

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.